

امام صادق(ع)؛ پرچمدار تقرب مذاهب و وحدت اسلامی

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام بیان کرد...

آیت‌الله تسخیری تاکید کرد:

امام صادق(ع)؛ پرچمدار تقرب مذاهب و وحدت اسلامی

. مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام بیان کرد: امام صادق(ع) بزرگ پرچمدار تقرب و وحدت جامعه اسلامی است؛ امام(ع) با توجه به شرایط خاص زمانی و ایجاد فرقه‌ها و انشعابات مذهبی، اهمیت زیادی به وحدت و تقرب مذاهب اسلامی می‌دادند.

آیت‌الله محمدعلی تسخیری، مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران(ایکنا)، با اشاره به جایگاه و نقش فعالانه امام صادق(ع) در ترویج و توسعه علوم اسلامی در ابعاد مختلف، اظهار کرد: امام جعفر صادق(ع) در دوران امامت‌شان به عنوان مرجع بزرگ علمی و معنوی در جهان اسلام مطرح بودند و علمای اسلام و حتی سایر مذاهب و ادیان و شاخه‌های فکری نیز ایشان را به عنوان يك عالم و دانشمند بزرگ، قبول داشتند.

وی افزود: از آنجا که حضرت توانستند با بهره‌گیری از شرایط زمانی و سیاسی و حتی علمی و فرهنگی آن زمان، بهترین استفاده را برده و به نشر علوم مختلف بپردازند، این دوره تاریخی، دوره خاصی از منظر توسعه علوم بر شمرده می‌شود؛ حضرت در شاخه‌های گوناگون علوم به تربیت شاگردان و محدثان و عالمان می‌پرداختند و به شبهات علمی و دینی مهم آن زمان، پاسخ می‌دادند.

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام عنوان کرد: ضعف بنی امیه در نگاه داری حکومت و جنگ بر سر قدرت و همچنین پس از آن فاصله زمانی اولیه برای قدرت گیری و اشراف حکومتی بنی عباس موجب شد تا فرصتی عالی برای نشر علوم اسلامی و حدیث در جامعه اسلامی از سوی این امام همام ایجاد شود و ایشان بزرگترین دانشگاه جهان اسلام را به شکل فراگیر ایجاد کنند.

وی ادامه داد: حضرت امام صادق(ع) برای ایجاد این مکتب علمی بزرگ و پرورش شاگردان متعدد و همچنین رویاروی وسیع با چالش‌های علمی، فرهنگی و فکری در آن زمان، زحمات و مصائب بسیاری را تحمل کردند و توانستند با جهاد بزرگ علمی خود معارف اصیل اهل بیت(ع) را تبیین کنند.

تسخیری عنوان کرد: حضرت امام صادق(ع) علاوه بر پرورش شاگردان متعدد و گسترش علوم و نشر احادیث اهل بیت(ع)، با چالش‌های عظیمی روبرو بودند؛ از جمله چالش‌هایی که ایشان با آن روبرو شدند و تلاش بسیاری برای از بین بردن این جریان داشتند، جریان غالی‌گری بود؛ این افراد با غلو درباره شان و جایگاه اهل بیت(ع)، جریان خطرناکی ایجاد کرده بودند که با خط اصلی امامت، فاصله بسیار داشت و همین انحراف، باعث شد تا امام صادق(ع) همچون پدر بزرگوارشان و ائمه دیگر، به شدت با این جریان به مبارزه بپردازند.

وی ابراز کرد: یکی دیگر از چالش‌های امام صادق(ع) در زمان امامت، فعالیت گسترده اصحاب رای و مکاتب عقل‌گرای محض بود که امام نیز با نصایح و مناظرات علمی با این گروه‌ها به شکل علمی به مقابله پرداختند و با بیان اصول اصلی در فهم علوم، نقایص خطرناک این مکاتب را یادآوری می‌کردند.

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام، اظهار کرد: از دیگر چالش‌های مهمی که حضرت در زمان امامت خویش با آن مواجه شدند، ورود مکاتب غیر اسلامی به خصوص اندیشه‌های یونانی و ترجمه کتب آنان در بلاد اسلامی و در همین راستا، نفوذ این افکار در بین مردم و علما بود که امام صادق(ع) در این عرصه نیز تلاش بسیاری برای نقد این افکار و رد مباحث انحرافی و غیر صحیح آنان داشتند و مردم را نیز از موارد ناصواب فکری آنان، آگاه می‌ساختند.

تسخیری تصریح کرد: حضرت امام جعفر صادق(ع)، در زمان امامت خویش و با وجود این چالش‌ها و همچنین فرقه‌های مختلف فکری، شاگردان بسیاری را برای تبلیغ و تبیین اسلام اصیل پرورش دادند و هر کدام آنها نقش مهمی در بر طرف کردن این شبهات و فعالیت‌های غیر اصیل اسلامی داشتند؛ شاگردان حضرت در حوزه‌های مختلف علمی، فقهی، حدیثی، فلسفی و... تربیت شدند که همگی از سرآمدان عصر خود به شمار می‌رفتند.

وی ادامه داد: مکتب امام جعفر صادق(ع) به قدری علمی و پربار بود که حتی از ادیان و فرق و مکاتب دیگر نیز برای بهره‌گیری از علم بی‌کران حضرت، استفاده می‌کردند که از آن جمله می‌توان به افرادی از شاخه‌های فکری و فقهی همچون رهبران فرق اهل سنت اشاره کرد.

رئیس سابق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، حضرت امام جعفر صادق(ع) را بزرگ پرچمدار تقریب و وحدت جامعه اسلامی دانست و تصریح کرد: امام صادق(ع) با توجه به شرایط بسیار خاص زمانی و همچنین ایجاد فرقه‌های مختلف و انشعابات مذهبی، اهمیت بسیار زیادی به وحدت و تقریب مذاهب اسلامی می‌دادند؛ ایشان بزرگترین شخصیت تقریبی بودند و همیشه شیعیان و شاگردان خود را به جلوگیری از ایجاد تفرقه در جامعه اسلامی، ترغیب می‌کردند.

وی افزود: ایشان به عنوان امام معصوم(ع) و رهبر شیعیان الگوی اصیل تقریب مذاهب اسلامی بودند؛ در آن زمان، عده‌ای از شیعیان اظهار می‌کردند که به جهت اینکه در جامعه اسلامی امام معصوم(ع) وجود دارد، نباید در نماز جماعت افرادی که این امامت را قبول ندارند شرکت کرد، اما امام(ع) برای حفظ وحدت جامعه اسلامی، شیعیان خویش را به شرکت در نماز جماعت اهل سنت تشویق می‌کردند؛ در این رابطه حضرت می‌فرمودند کسی که در صف اول نماز جماعت اهل سنت شرکت نماید، مانند آن است که در صف اول پشت سر پیامبر (ص) نماز خوانده باشد.

تسخیری اظهار کرد: حضرت امام صادق(ع)، دارای چهارهزار شاگرد بودند که حتی اسامی آنان نیز توسط دانشمندان مسلمان بیان شده است؛ در بین این شاگردان می‌توان به رهبران فرقه‌های اصلی اهل سنت اشاره کرد؛ در این بین، دو رهبر اهل سنت به شکل مستقیم و دو رهبر دیگر، به شکل غیر مستقیم از محضر ایشان بهره‌مند شدند؛ ابوحنیفه، با اینکه از حضرت امام صادق(ع) به جهت سنی، بزرگتر بود ولی دو سال از محضر حضرت بهره برد که جمله معروف او که «لولا سنتان لهلك نعمان« یعنی اگر دو سال شاگردی امام صادق(ع) نبود، ابوحنیفه تباه می‌شد، بر این امر دلالت دارد؛ مالک بن انس نیز از رهبران فرق چهارگانه اهل سنت بود که وی نیز از مکتب امام صادق(ع) بهره‌ها برد و تعابیر مالک در خصوص امام صادق(ع) نیز بسیار جالب و شگفتی آور است.

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام بیان کرد: نکته جالب دیگر آن است که دو رهبر بعدی دو فرقه دیگر اهل سنت را نیز می‌توانیم به شکل غیر مستقیم شاگرد امام صادق(ع) در نظر بگیریم؛ زیرا آنان نیز شاگرد این رهبران بودند که از بسیاری از معارف کسب شده توسط استادان خود از امام صادق(ع) استفاده می‌کردند.